

Na te peresideni Thomas S. Monson

E faaetaeta, e ia itoito roa

E ti'a na—tatou paatoa—ma te itoito no te pato'i i te mana'o au noa, te itoito no te ti'a no te parau tumu ti'a.

E au mau taea'e here, ua mau-ruuru roa vau i te ti'a-faahou-raa i rotopu ia outou. Te pure nei au ia tauturu mai te ra'i a amo ai au i teie hopoi'a ia a'o atu ia outou.

I te atea roa o teie nei pû amuiraa rahi, ua putuputu atoa tau tauasini taata i roto i te mau fare pureraa e te tahi atoa mau vahi na te ao atoa nei. E taura taa ê te taamu nei ia tatou paatoa, inaha ua ti'aturihia tatou ia

mau i te autahu'araa a te Atua.

Tei te fenua nei tatou i te hoê tau faahiahia mau i roto i te aamu o te ao nei. Ua rau roa ino ta tatou mau rave'a, fatata aita e oti'a, are'a, te faaruru atoa nei tatou i te mau tamataraa e rave rahi, e te vai ra, e mau tamataraa taa ê no teie ihoa anotau.

Tei roto tatou i te hoê ao, tei reira te pae rahi o te mau peu maitai mo-rare e haapaehia nei i te hiti, tei reira

te hara e faa'ite'ite rahi nei ia'na, e tei reira te mau faahemaraa no te arata'i ê ia tatou i te e'a afaro e te piriha'o e faaati nei ia tatou. Tei mua ia tatou te ononora tuutuu ore e te umeumeraa aravihi no te tumahae i te mea tura e no te tamatamata i te tuu i te mau ite papa'u e te mau raveraa a te hoê sotai-ete pae tino nei.

No teie mau mea e teie mau tamataraa, tei mua noa'tura tatou i te mau faaotiraa e rave no to tatou ananahi. No tatou no te rave i te mau faaotiraa tano, titauhia te itoito—te itoito no te parau atu, aita, i te taime tano, te itoito no te parau atu, e, ia ti'a te reira, te itoito no te rave i te maitai no te mea e mea maitai.

Ia au i te hee-vitiviti-raa i teie mahana o te sotaiete i te atea ê o te mau peu maitai e te mau parau tumu ta te Fatu i horo'a mai, papû roa e, e piihia tatou ia paruru i te mea ta tatou e ti'aturi nei. E roaa anei to tatou itoito no te rave i te reira ?

Ua parau te peresideni J. Reuben Clark Jr., tei riro ei melo i roto i te Peresideniraa Matamua e rave rahi matahiti e : « Ua taa pauroa ia tatou i [teie] huru taata faaroo... tei feruri e, ia faa'ite hua'tu ona i to'na faaroo, e atahia mai ona e teie mau hoa ti'aturi ore to'na, ei reira, ua faahuru ê atura ia oia e aore râ ua tatatara rii atu i te parau no to'na faaroo e aita ana'e, ua faatarapape atura ia e ino roa'tu ai te reira, e aita ana'e, ua faahua atura ia e haapae roa i te reira. E taata haavare te reira ».¹ Aita paha hoê o tatou e hinaaro ia piihia tatou mai te reira, i teie nei râ, e mea taiâ anei na tatou ia faa'ite hua'tu i to tatou faaroo i te tahi mau taime ?

E ti'a ia tatou ia tauturu i to tatou iho hiaai ia rave i te mea maitai, mai te peu e tuu tatou ia tatou iho i te mau vahi e ia amui atu i roto i te mau ohipa, i reira to tatou mau mana'o e faaûru-maitai-hia ai, e i reira atoa ho'i e au te Varua o te Fatu ia parahi.

Te haamana'o nei au i te tai'oraa, aita i maoro roa, te parau a'o a te hoê metua tane i ta'na tamaiti faaru'e ai oia i te fare no te haere i te haapiiraa : « Mai te peu noa'tu aita i tano te vahi tei reira oe, a haere i rapae ! » Te tuu

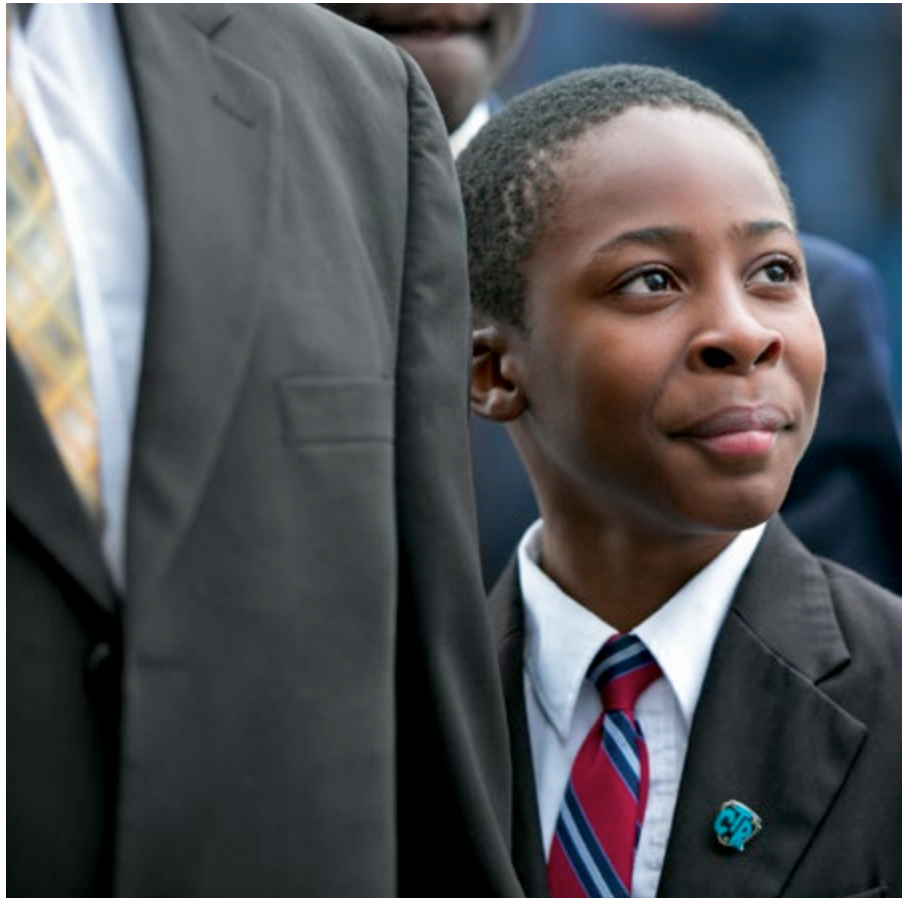

atoa nei au i teie parau a'o ia outou tata'itahi : « Mai te peu noa'tu aita i tano te vahi tei reira outou, a haere i rapae ! »

E vai tamau noa teie piiraa no te itoitou ia tatou tata'itahi. I te mau mahana atoa o to tatou oraraa, titauhia te itoitou—eiaha no te mau ohipa rahi noa, pinepine roa râ no te raveraa i te mau faaotiraa e te pahonora e te mau ohipa rii na piha'ihou ia tatou. Ua parau te rohi pehe e te taata papa'i no te fenua Ekotia ra, o Robert Louis Stevenson : « Aore re'a taata e ite mai i to itoitou o te mau mahana atoa. Eiaha no te mea aita e pahu i rutuhia no outou, aita to outou i'oa i hurohia, ua iti ia to outou faahiahia ».²

Ua rau te huru o te itoitou. Ua papa'i te taata keresetiano ra, o Charles Swindoll, e taata papa'i : « E ere te itoitou no te vahi aroraa noa... e aore râ no te haru-mata'u-ore-raa i te taata eiâ i roto i to outou fare. E mea muhu ore te hi'opo'araa mau no te itoitou. E mau hi'opo'araa o roto, mai te haapa'o-maitai-noa-raa aita ana'e te hoê taata e hi'o maira... mai te ti'a-otahi-noa-raa aita ana'e te taata e taa maira ».³ Te parau atoa nei au e, tei roto atoa i teie itoitou roto te raveraa i te mea maitai noa'tu â ua ri'ari'a tatou, na reira atoa te parururaa i to tatou mau ti'aturiraa noa'tu â e atahia mai paha tatou, e te tape'araa i teie mau ti'aturiraa noa'tu â e mo'e te tahi hoa e aore râ to tatou ti'araa sotiare. Te taata e ti'a aueue ore no te maitai, e ti'a oia noa'tu â e pato'ihia mai e e au-ore-hia mai.

I te taviniraa vau i roto i te nuu faehau a te mau Hau Amui no Marite i te Tama'i II o te Ao nei, ua faaroo vau i te tahi mau ohipa no te tahi mau taata mata'u ore, e mau faa'ite-
raa no te tura e e mau hi'oraa no te itoitou. Te hoê eita roa'tu vau e haamo'e, o te itoitou mu noa ia o te hoê faehau ihitai e 18 matahiti—e ere no to tatou faaroo—aita to'na te'ote'o i rahi roa no te pure. I roto i na taata e 250 o to'na nuu, o oia ana'e tei tuturi i te pae o to'na ro'i, i te mau pô atoa, e i te tahi taima i roto i te vahavaharaa a te tahi taata ino e te faaooraa a te feia ti'aturi ore. Ma te pi'o i te upoo, ua pure oia i te Atua. Aita roa

oia i taiâ. Aita roa oia i haaparuparu. Ua vai itoitou noa oia.

No faaroo noa a'enei au i te hi'oraa o te hoê taata tei ere i teie itoitou roto. Ua faati'a mai te tahi hoa no ni'a i te hoê pureraa oro'a au roa i te pae varua, e au roa no te faaroo, ta raua ta'na tane i haere i ta raua paroisa. Ua putapu roa te aau o te amuiraa i te parauraa te hoê taure'are'a, e tahu'a i roto i te Autahu'araa a Aarona, no ni'a i te mau parau mau o te evanelia e te popou no te haapa'oraa i te mau faauerua. E iteraa papû puai e te haaputapu ta'na i horo'a a ti'a ai oia i te terono, ma te hoho'a mâ e te afaro i roto i to'na ahu uouo e te taamu arapo'a.

I muri mai, i tera iho mahana, te tere ra teie vahine e ta'na tane na ni'a i te pereoo na to ratou mau vahi, e ua ite atura raua i taua taure'are'a ra tei faaûru roa ia raua maa hora noa na mua'tu. I teie nei râ, mea ê roa to'na hoho'a, e te haere ra ona na te pae puomu ma te ahu haapa'oraa ore—e te pupuhi ra i te avaava. Ua pe'ape'a

roa to'u nei hoa e ta'na tane e ua oto atoa, ua taa ore atoa raua, nahea pai ta teie taure'are'a e nehenehe e faa'ite papû i te hoê hoho'a taata i roto i te pureraa oro'a, e ia oti, e taua vave roa i to'na hoho'a taatoa.

E te mau taea'e, hoê â hoho'a taata anei to outou i te mau vahi atoa tei reira outou e i roto i te mau ohipa atoa ta outou e rave ra—te hoho'a taata ta te Metua i te Ao ra e hinaaro nei ia outou ia riro e te hoho'a taata ta outou iho i ite, e ti'a ia riro mai ?

I roto i te hoê parau ve'a o te fenua nei, ua anihia i te taata ha'uti tuiroo ra no te NCAA, e taure'are'a ha'uti taora popo i roto i te ete, e melo no te Ekalesia atoa ho'i, o Jabari Parker, ia horo'a mai i te parau a'o rahi roa a'e mai roto mai i to'na metua tane. Ua pahono mai Jabari e, « ua parau mai [to'u papa] e, tei roto oe i te poiri e te maramarama, ia vai noa oe te hoê â hoho'a taata ».⁴ E parau a'o faufaa roa te reira, e te mau taea'e, no tatou paatoa.

Ua î roa ta tatou mau papa'iraa mo'a i te mau hi'oraa o teie huru itoitou tei titauhia no tatou tata'itahi i teie anotau. Ua faa'ite te peropheta Daniela i te itoitou rahi hope a vai aueue ore ai oia i ni'a i te maitai ta'na i ite, e na roto atoa i te faa'iteraa i te itoitou no te pure, noa'tu te faari'ari'araa pohe e riro i te topa mai no te raveraa i te reira.⁵

O te itoitou te taïpe o te oraraa o Abinadi, mai tei itehia i roto i to'na hinaaro ia pûpû i to'na ora eiaha râ ia huna i te parau mau.⁶

O vai te taata eita e noaa te faa-ûruraa mai roto mai i te oraraa o na tamaiti apî e 2 000 a Helamana, tei haapii e tei faa'ite mai i te titauraa ia vai noa te itoitou no te pee i te mau haapiiraa a te mau metua, oia ho'i, ia vai viivii ore e ia vai mâ ?⁷

E peneia'e te hi'oraa rahi roa a'e i roto i teie mau aamu o te papa'iraa mo'a, o te hi'oraa ia o Moroni, tei vai itoitou noa no te tape'a noa i te parau-ti'a e tae noa'tu i te hopea roa.⁸

Na roto i to'na oraraa, ua horo'a mai te peropheta Iosepha Semita i te hi'oraa rahi roa ino no te itoitou. Te hi'oraa hâhano roa a'e, ua tupu ia a ruuruuhia ai oia i te fifi e te tahi mau taea'e—a feruri na, ruuruu-amui-hia—e tei tape'ahia i roto i te hoê fare tapiri i te fare haavâraa no Richmond, i Missouri. Tei ô atoa Parley P. Pratte ua papa'i oia i te ohipa taa ê tei tupu i te hoê pô : « Te tarava noa ra matou i raro mai te huru ra te taoto ra matou, e ma'iri ihora te tuiraa po, e ua mauui noa to matou nei tari'a e to matou nei aau,

tau hora to matou faarooraa i te mau faaoraa faufau, te mau parau faufau, te faainainaraa Atua rahi e te parau havahava o to matou nei mau tia'i ».

Te parau faahou nei Elder Pratt :

« Ua faaroo noa vau e ua nava'i roa vau i te faufau, te ma'ino'ino, te huru-ê-raa, e ua î roa vau i te varua u'ana no te haavâ'tu, e ahani aita, ua ti'a roa vau i ni'a i to'u avae no te a'o u'ana i teie mau tia'i ; aita râ vau i parau atu ia Iosepha, e i te tahi atoa mau pu'eraa, tei piha'i iho noa vau ia'na i te taravaraa e ua ite au ua vai ara noa oia. Ti'a roa mai nei oia i ni'a i to'na avae, e ma te reo o te patiri, e aore râ ma te uuru o te liona, ua parau oia i teie mau parau, ta'u e haamana'o ra :

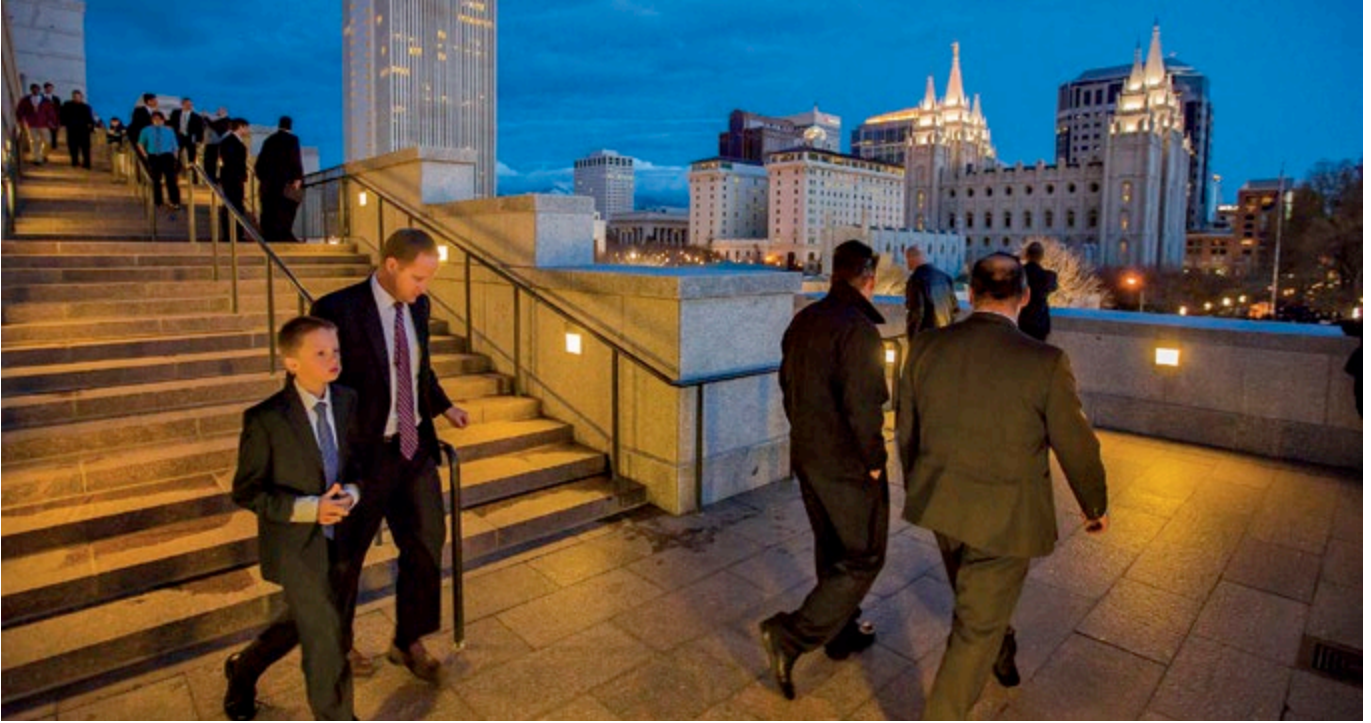
« A MAMU... i te i'oa o Iesu Mesia te a'o atu nei au ia outou e te faaue nei au e, ia vai mamu noa outou ; eita vau e ora i te tahi atu minuti no te faaroo i teie huru paraparauraa. A faaea i taua huru paraparauraa, oi pohe outou e aore râ o vau nei I Teie Ihoa Taime ! »

« Ua ti'a noa [Iosepha] ma te hanahana rahi », te faati'araa ia a Elder Pratt. Ua mau oia i te auri, aita e mauihaa tama'i, are'a ua vai hau noa oia ma te hanahana. Ua hi'o oia i teie mau tia'i rurutaina, te vai ra ua horo i te tahi atu poro o te fare, te vai ra ua tahopu ia'na. Teie feia, tei mana'ohia e mau'a te parau, ua taparu mai ratou i te faaoreraa o ta ratou hape e ua vai mamu ihora.⁹

E ere pauroa te mau ohipa itoitou e hopoi mai i teie huru faahopearaa u'ana e te vitiviti, are'a, e hopoi mai te reira i te mana'o hau e te ite e, ua paruruhia te maitai e te parau mau.

Eita ta te taata e nehenehe e ti'a afaro i ni'a mai te peu ua tanu oia i to'na mau aa i roto i te one mure no te mana'o au e te mana'o farii o te taata. Titauhia te itoitou o Daniela, o Abinadi, o Moroni e aore râ o Iosepha Semita no te vai puai e te mau maite i ni'a i te mea maitai ta tatou i ite. Ua vai itoitou ratou no te raveraa eiaha te mea ohie, te mea maitai râ.

E faaruru atu tatou paatoa i te ri'ari'a, te ohipa e atahia mai e te pato'iraa. E ti'a na—tatou paatoa—ma te itoitou no te pato'i i te mana'o au

noa, te itoito no te ti'a no te parau tumu ti'a. Na te itoito, eiaha te aviriraa parau, e faatae i te mata farii o te Atua. E riro mai te itoito ei peu ora e te hinaarohia ia faairi-ana'e-hia te reira, eiaha mai te hoê ana'e hinaaro ia pohe ma te itoito mau, mai te hoê atoa râ hinaaro papû ia ora i te oraratura. Mai te mea e haere tatou i mua, ma te tutava ia ora i tei ti'a ia tatou ia ora, e farii papû mai tatou i te tauturu a te Fatu e e ite tatou i te tamahana-hana i roto i Ta'na mau parau. E mea au na'u Ta'na parau fafau i roto i te buka a Iosua :

« E ore roa ho'i au e tahemo atu ia oe, e ore ho'i e faaru'e ia oe... »

« ... E faaetaeta oe, e ia itoito roa ; eiaha e mata'u, eiaha ho'i e amiami ;

te i piha'i atoa iho ho'i to Atua o Iehova ia oe i to mau haerea'toa ra ».¹⁰

E au mau taea'e here, na roto i te itoito e te mana'o papû, e faa'ite atu tatou na muri i te aposetolo Paulo, « aore ho'i au i haamâ i te evanelia o te Mesia ra ».¹¹ Ei reira, na roto i taua itoito ra, e pee atu tatou i ta Paulo parau a'o nei : « Ei haapa'oraa râ oe na tei faaroo ra, i te parau, i te haerea, i te aroha, i te huru o te aau, i te faaroo, i te viivii ore ».¹²

E haere mai e e haere atu te mau tama'i pau rahi, te tamau nei râ te tama'i haru varua ma te iti ore. Ua riro te parau a te Fatu mai te hoê pii-hua-raa ia outou, ia'u nei e i te feia atoa e mau nei i te autahu'araa i te mau vahi atoa : « No reira, i teie nei

a tuu atu i te mau taata atoa ia haapa'o mai i ta'na iho ohipa, e ia rave ho'i i te ohipa i roto i te toro'a tei faa-taahia no'na ra, ma te itoito atoa ».¹³ Ei reira tatou e riro mai ai mai ta te aposetolo Petero i parau, oia ho'i, ei « autahu'a arii »,¹⁴ tahoê i roto i te fâ, ma te mana no ni'a mai ra.¹⁵

Ia faaru'e atu tatou i teie vahi i teie pô ma te hinaaro papû e te itoito ia parau atoa na muri ia Ioba i tahito ra, « te aho a te Atua tei tau apoo iho nei... e ore â vau e faaru'e i te parau mau na'u ra ».¹⁶ Ia na reira tatou, o ta'u ia pure haehaa i te i'oa o Iesu Mesia, to tatou Fatu, amene. ■

TE MAU NOTA

1. J. Reuben Clark Jr., *The Charted Course of the Church in Education*, nene'iraa faaapihia (1994), 7.
2. Robert Louis Stevenson, i roto Hal Urban, *Choices That Change Lives* (2006), 122.
3. Charles Swindoll, i roto Urban, *Choices That Change Lives*, 122.
4. Jabari Parker, i roto « 10 Questions », *Time*, 17 no mati 2014, 76.
5. Hi'o Daniela 6.
6. Hi'o Mosia 11:20; 17:20.
7. Hi'o Alama 53:20–21 ; 56.
8. Hi'o Moroni 1–10.
9. Hi'o *Autobiography of Parley P. Pratt*, nene'ihia e P. Pratt Jr. (1938), 210–11.
10. Iotua 1:5, 9.
11. Roma 1:16.
12. 1 Timoteo 4:12.
13. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 107:99.
14. 1 Petero 2:9.
15. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 105:11.
16. Ioba 27:3, 5.

